

۲ دلیل اصلی می‌تواند که مذاکرات ایران و آمریکا را به بن‌بست بکشد

تجربه چهار دور مذاکره غیرمستقیم با آمریکا طی چند ماه گذشته نشان می‌دهد آمریکایی‌ها به چند دلیل اصلی به دنبال توافق واقعی با ایران نیستند.

به گزارش همشهری آنلاین به نقل از فارس، تجربه چهار دور مذاکره غیرمستقیم با آمریکا طی چند ماه گذشته نشان می‌دهد آمریکایی‌ها به چند دلیل اصلی به دنبال توافق واقعی با ایران نیستند.

اول: مسئله بمب اتم نیست؛ ایران نباید صنعت هسته ای داشته باشد

ترامپ از ابتدای حضورش در قدرت تا امروز همواره یک جمله را درباره ایران تکرار کرده است: تنها خواسته ما این است که ایران بمب هسته‌ای نداشته باشد. اما این ادعا چندان با آنچه در میدان مذاکرات می‌گذرد همخوانی ندارد.

مسئله این است که حتی هیچ کارشناس آمریکایی، چه در داخل آمریکا و چه در سطح بین‌المللی، قائل به این نیست که با غنی‌سازی‌های سطح پایین امکان تولید بمب اتمی وجود دارد. برای ساخت بمب اتمی نیاز به غنی‌سازی بالای ۹۰ درصد است.

سابقه همکاری ایران با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نیز طی این سالها موجود است. ایران در قالب سخت‌ترین پروتکل‌های نظارتی بیشترین نظارت را پذیرفته است و حتی حاضر است باز هم همکاری خود را نزدیک‌تر کند. در زمان برجام، ایران حتی فراتر از پروتکل الحاقی همکاری داشت و بازرسی‌های آژانس بسیار گسترده بود. بنابراین اگر ایران غنی‌سازی سطح بالا داشته باشد، طرف مقابل به سرعت متوجه خواهد شد.

اما اکنون مسئله آمریکایی‌ها سطح غنی‌سازی نیست؛ آنها می‌گویند ایران حق غنی‌سازی حتی یک درصد هم ندارد. فواد ایزدی می‌گوید: وقتی گفته می‌شود ایران نباید هیچ غنی‌سازی داشته باشد، در حالی که غنی‌سازی زیر ۲۰ درصد هیچ ارتباطی با بمب اتم ندارد، این نشان می‌دهد که ماجرا فراتر از ادعای جلوگیری از ساخت سلاح هسته‌ای است و آمریکا به دنبال هدف دیگری است که صراحتاً به آن اشاره نمی‌کند.

دوم: ابهام در اتمام تحریم‌ها

چنانکه گفته شد اصرار طرف مقابل برای برچیده شدن صنعت هسته ای ایران است اما این تنها مسئله آمریکایی‌ها نیست. آنها در قبال برچیده شدن صنعت هسته ای ایران چه می‌خواهند به ایران بدهند؟

ایران به دنبال پایان دادن به تحریم‌های آمریکا علیه ایران است و طبیعی است هر محدودیتی که ایران در حوزه هسته ای می‌پذیرد باید ما به ازای معناداری در حوزه تحریم‌ها داشته باشد. اما تجربه مذاکرات غیر مستقیم چندوقت اخیر حاکی از این است که آمریکایی‌ها حتی وعده مشخصی هم نمی‌خواهند برای حل مسئله تحریم‌ها به ایران بدهند.

البته این ابهام در رفتار آمریکایی‌ها علت مهمی دارد. فواد ایزدی مسئله اصلی در مبهم بودن مسئله تحریم‌ها را ناشی از محدودیت اختیارات قوه مجریه آمریکا می‌داند. ایزدی معتقد است «اصولاً تحریم‌ها در اختیار قوه مجریه آمریکا نیست که بخواهد درباره آن شفاف صحبت کند یا مستقیماً اقدام نماید؛ تحریم‌ها عمده‌تاً متعلق به کنگره هستند. اگر قرار باشد تحریمی تعلیق شود، این کار نیازمند دو نوع مجوز است؛ یا مجوزی که از ابتدا در متن قانون تحریم آمده باشد، یا مجوزی که کنگره به‌طور جداگانه صادر کند. بسیاری از قوانین تحریمی از ابتدا چنین مجوزی نداشته‌اند و حتی آن دسته که داشتند، در یک دهه اخیر این بندها برداشته شده‌اند.»

از سوی دیگر، فضای کنونی حاکم بر کنگره آمریکا به‌شدت ضدایرانی است. نمایندگان نه‌تنها تمایلی به کاهش یا تعلیق تحریم‌ها ندارند، بلکه در حال پیگیری افزایش فشارها هستند.

در همین راستا نامه اخیر ۵۲ سناتور جمهوری‌خواه به ترامپ مسئله را شفاف‌تر میکند. در این نامه تصریح شده بود که ایران نه‌تنها نباید غنی‌سازی داشته باشد، بلکه باید به‌طور کامل برنامه هسته‌ای خود را جمع‌آوری کند. این موضع در مجلس نمایندگان نیز تکرار شد و اکثر جمهوری‌خواهان با آن همراهی کردند.